

در کارگاه آموزشی کشت برون مرزی تاکید شد: لزوم ایجاد تشکل فعالان و کشاورزان کشت فراسرزمینی در کشور/ تجارت؛ کلید موفقیت صنعت و کشاورزی / دانه های روغنی از اولیت های اصلی محصولات کشت برون مرزی است

در کارگاه آموزشی کشت برون مرزی، ساماندهی و ایجاد تشکل فعالان و کشاورزان کشت فراسرزمینی مهم ترین راه حل موفقیت در این فعالیت عنوان شد.

به گزارش روابط عمومی اتاق بازرگانی اصفهان **اسماعیل نصر اصفهانی**، عضو هیات علمی موسسه پژوهش های برنامه ریزی و اقتصاد کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی، در این کارگاه تعیین ساختار اجرایی و نظارتی برای هدایت و نظارت کشت فراسرزمینی، لزوم تعیین کشورهای مناسب کشاورزی فراسرزمینی، لزوم هدف گذاری کشت فراسرزمینی در برنامه های دولت، ایجاد پایگاه جامع اطلاع رسانی این نوع کشت، جلوگیری از حرکت های انفرادی و خارج از سیستم متقاضیان را از جمله راهکارهای مورد نیاز برای موفقیت کشت فراسرزمینی در کشورمان عنوان کرد. وی در ادامه با بیان اینکه امروزه بحث امنیت غذایی یکی از مقوله های مورد توجه دولت های مختلف است، گفت: کشورها برای تامین امنیت غذایی خود استراتژی های مختلفی تدوین می نمایند؛ برخی از کشورها شرط اول امنیت غذایی خود را تامین امنیت غذایی در داخل کشور خود می دانند. وی افزود: دسته دیگری از کشورها استحکام روابط خارجی را شرط پایداری دانسته و تاکید بر خودکفایی ندارند. عضو هیات علمی موسسه پژوهش های برنامه ریزی و اقتصاد کشاورزی وزارت جهاد کشاورزی تصریح کرد: معدود کشورهایی را می توان یافت که نسبت به تامین تمامی نیازهای مصرفی مواد غذایی به خودکفایی رسیده باشند و در این جاست که بحث کشاورزی فراسرزمینی مطرح می شود. نصر اصفهانی در ادامه ضمن تعریف واژه های مطرح شده در این نوع کشت گفت: کشاورزی فراسرزمینی نوعی سرمایه گذاری خارجی است که بر روی زمین انجام می گیرد. وی افزود: در حقیقت کشاورزی فراسرزمینی؛ کشاورزی در سطح گسترده و از طریق اجاره یا خرید زمین در دراز مدت و در کشور هدف انجام می شود. نصر اصفهانی با بیان اینکه کشت فراسرزمینی از سال 1390 به صورت رسمی در وزارت جهاد کشاورزی مطرح شد اما در دولت یازدهم با اقبال روبرو گردید، تصریح کرد: در آیین نامه کشت فراسرزمینی بهره برداری از منابع، عوامل، ظرفیت ها و امکانات سایر کشورها برای تولید محصولات کشاورزی مورد نیاز در راستای حفظ منابع پایه تولید و ارتقای امنیت غذایی و سایر نیازهای صنعتی کشور تعریف شده است. نصر همچنین گفت: در حقیقت کشاورزی فراسرزمینی نوعی تجارت آب مجازی است به این معنا که محصولی با استفاده از منابع کشوری دیگر بویژه آب آن کشور تولید و وارد کشور مقصد می شود و به این دلیل که بخش عمده آب مصرف شده طی فرایند تولید در محصول نهایی وجود فیزیکی نداشته و بخش بسیار ناچیزی از آب مصرفی در پایان به عنوان آب واقعی در بافت محصول باقی می ماند، به آن آب مجازی می گویند.

کشورهای هدف کشت فراسرزمینی

عضو هیات علمی موسسه پژوهش های برنامه ریزی وزارت جهاد کشاورزی افزایش جمعیت، عدم تناسب منابع آب و خاک و جمعیت با مرزهای سیاسی، بی اعتمادی رو به رشد در عملکرد بازارهای منطقه ای و جهانی، افزایش قیمت نفت و تغییر سیاست برخی کشورها در استفاده از آتانول زیستی را از جمله دلایل توجه کشورها به این نوع کشاورزی عنوان کرد. نصر اصفهانی تصریح نمود: کشورهای زیر صحرای آفریقا، اقیانوسیه، اروپا، آمریکای لاتین و شمالی مقدار کافی آب به منظور برداشت برای کشاورزی در اختیار دارند و می توانند به عنوان کشورهای هدف برای کشت فراسرزمینی باشند. وی با بیان اینکه در 62 کشور جهان کشاورزی فراسرزمینی انجام می شود، افزود: امروزه قاره آفریقا میزبان 49 درصد از کشت فراسرزمینی جهان بوده و بازیگران عمده این کشت نیز اقتصادهای در حال ظهور در شرق آسیا و جنوب آمریکا، کشورهای حوزه خلیج فارس و کشورهای شمال آمریکا و اروپا هستند.

مزیت اصلی کشاورزی فراسرزمینی

نصر اصفهانی مزیت اصلی انجام کشاورزی فراسرزمینی برای کشورهای میزبان را دریافت سرمایه گذاری مستقیم خارجی برای توسعه بخش کشاورزی بیان کرد که موجب افزایش تولید محصولات غذایی و کاهش فقر، انتقال دانش و تجربه به این کشورها، ایجاد قابل توجه شغل و... خواهد شد. وی همچنین برداشت بی رویه آب، افزایش دمای هوا، کوچک بودن واحدهای بهره برداری، بالا بودن میانگین واردات در محصولات عمده کشاورزی و اینکه 54 درصد منابع خاک کشور دارای محدودیت کم و حدود نیمی از اراضی ما با محدودیت مواجه هستند را از جمله دلایلی دانست که ایران را ملزم به فعالیت در این نوع کشاورزی می نماید.

مشکلات عمده برای کشت فراسرزمینی در کشور

عضو هیات علمی موسسه پژوهش های برنامه ریزی، نبود ساز و کار اجرایی و نظارتی برای هدایت کشت فراسرزمینی، عدم هماهنگی بین دستگاه های اجرایی و فنی ذیربط وزارت خانه های مسوول، تجربه کم اشخاص حقیقی و حقوقی متقاضی کشت فراسرزمینی، حرکت های انفرادی و بدون مطالعات دقیق و متغیر بودن شرایط اقتصادی، اجتماعی و سیاسی کشورهای هدف را از جمله مشکلات عمده بخش کشاورزی برای کشت فراسرزمینی در کشور عنوان نمود.

کشت فراسرزمینی مانع فعالیت کشاورزی در داخل کشور نیست

همچنین در ادامه **مجید رزم آذر**، مسوول سابق کشت فراسرزمینی و معاونت امور تولیدات گیاهی وزارت جهاد کشاورزی نیز با بیان اینکه کشت فراسرزمینی یکی از فرصت هایی است که در کنار هزاران فرصت دیگر، امروز از کنار ما در حال گذر است، گفت: کشت فراسرزمینی مانع فعالیت کشاورزی در داخل کشور نیست. وی افزود: اگر دولت ممانعت خود را از بخش کشاورزی بردارد، این بخش به بلانگی خواهد رسید. رزم آذر در ادامه تصریح نمود: در کشت فراسرزمینی کلید حرکت شما در تجارت بوده و اگر دارای فهم معامله و تجارت باشید متوجه خواهید شد که چگونه تولید کرده و محصولات خود را به فروش برسانید. مسوول سابق کشت فراسرزمینی وزارت جهاد کشاورزی گفت: به ازای حداقل هزینه اجاره زمین در ایران می توان در خارج از کشور زمین اجاره نمود، کشت کرد و محصولات را برداشت نمود.

رزم آذربایجان بیان اینکه 92 درصد در روغن وابسته به واردات هستیم، دانه های روغنی شامل سویا، کلزا، آفتابگردان و ذرت را از محصولاتی دانست که وزارت جهاد کشاورزی در اولویت کشت فراسرزمینی قرار داده و شکر، برنج، گندم و جو را در رده های بعدی اولویت کشت فراسرزمینی عنوان نمود. وی اکراین، روسیه، قزاقستان، جنوب غنا، گینه بیسائو و گینه کوناکری، گرجستان و ارمنستان، آذربایجان و ترکمنستان و همچنین برزیل، آرژانتین و کشورهای آمریکای لاتین را از کشورهای دارای اولویت در کشت برون مرزی دانست. وی در پایان سخنان خود حرکت جمعی و استفاده از عقل جمعی را موجب درک فرصت و رسیدن به موفقیت در این نوع کشت بیان و تصریح نمود: هر چه دولت در مسایل اقتصادی وارد شود به همان اندازه انحصار پا گرفته و روابط به حداقل خواهد رسید.